

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC NÔNG LÂM**

ĐINH TUẤN ANH

**ĐÁNH GIÁ HIỆN TRẠNG SỬ DỤNG
HÓA CHẤT BẢO VỆ THỰC VẬT TRONG VÙNG
RAU XÃ HUÔNG THƯỢNG, HUYỆN ĐỒNG HỖ,
TỈNH THÁI NGUYÊN**

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC MÔI TRƯỜNG

THÁI NGUYÊN - 2016

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC NÔNG LÂM

ĐINH TUẤN ANH

**ĐÁNH GIÁ HIỆN TRẠNG SỬ DỤNG
HÓA CHẤT BẢO VỆ THỰC VẬT TRONG VÙNG
RAU XÃ HUỐNG THƯỢNG, HUYỆN ĐỒNG HỖ,
TỈNH THÁI NGUYÊN**

Chuyên ngành: Khoa học môi trường

Mã số: 60.44.03.01

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC MÔI TRƯỜNG

Người hướng dẫn khoa học: TS. Hà Xuân Linh

THÁI NGUYÊN - 2016

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan Bản luận văn tốt nghiệp này là công trình nghiên cứu thực sự của cá nhân tôi, được thực hiện trên cơ sở nghiên cứu lý thuyết, nghiên cứu khảo sát và phân tích từ thực tiễn dưới sự hướng dẫn khoa học của **TS. Hà Xuân Linh**.

Tôi xin cam đoan rằng số liệu và kết quả nghiên cứu được trình bày trong luận văn này là hoàn toàn trung thực, phần trích dẫn tài liệu tham khảo đều được ghi rõ nguồn gốc.

Thái Nguyên, ngày.... tháng ...năm 2016

Tác giả

Đình Tuấn Anh

LỜI CẢM ƠN

Trong quá trình học tập và hoàn thành luận văn này, tôi đã nhận được sự dạy bảo tận tình của các thầy cô, sự giúp đỡ của các bạn đồng nghiệp, sự động viên to lớn của gia đình và những người thân.

Với lòng kính trọng và biết ơn sâu sắc, tôi xin chân thành cảm ơn **TS. Hà Xuân Linh** cùng các thầy, cô trong Khoa Tài nguyên và Môi trường - Trường Đại học Nông lâm Thái Nguyên đã tận tâm hướng dẫn, giúp đỡ động viên tôi học tập, nghiên cứu khoa học và thực hiện luận văn, đã dìu dắt tôi từng bước trưởng thành trong chuyên môn cũng như trong cuộc sống.

Cuối cùng tôi xin cảm ơn gia đình và bạn bè đã động viên và cổ vũ tôi trong suốt thời gian học tập.

Do thời gian có hạn, lại là bước đầu làm quen với phương pháp nghiên cứu mới nên không thể tránh khỏi những thiếu sót. Tôi rất mong nhận được những kiến thức đóng góp của các thầy, cô giáo cùng toàn thể các bạn để khóa luận này được hoàn thiện hơn.

Tôi xin chân thành cảm ơn!

Thái Nguyên, ngày.... tháng ...năm 2016

Tác giả

Đình Tuấn Anh

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC	iii
DANH MỤC CÁC TỪ VIẾT TẮT	vi
DANH MỤC CÁC BẢNG.....	vii
DANH MỤC CÁC HÌNH.....	ix
MỞ ĐẦU	1
1. Đặt vấn đề	1
2. Mục tiêu tổng quát	2
3. Mục tiêu cụ thể.....	2
4. Ý nghĩa của đề tài.....	2
Chương 1: TỔNG QUAN TÀI LIỆU NGHIÊN CỨU	4
1.1. Tổng quan về hóa chất bảo vệ thực vật (BVTV)	4
1.1.1. Một số khái niệm liên quan.....	5
1.1.2. Cơ sở pháp lý	7
1.2. Vai trò và phân loại hóa chất BVTV.....	8
1.2.1. Vai trò của hóa chất BVTV.....	8
1.2.2. Phân loại hóa chất BVTV	8
1.3. Tác động của hóa chất BVTV đến sinh vật sống và môi trường sinh thái	14
1.3.1. Tác động tới con người, động vật và cây trồng từ việc sử dụng hóa chất BVTV	14
1.3.2. Tác động của hóa chất BVTV đến môi trường	19
1.4. Công tác quản lý và sử dụng hóa chất BVTV trên Thế giới và ở Việt Nam	22
1.4.1. Công tác quản lý và sử dụng hóa chất BVTV trên Thế giới.....	22
1.4.2. Công tác quản lý và sử dụng hóa chất BVTV ở Việt Nam.....	24
1.5. Thực trạng nhiễm độc hóa chất bảo vệ thực vật trên thế giới và ở Việt Nam	29
1.5.1. Thực trạng nhiễm độc hóa chất bảo vệ thực vật trên thế giới.....	29
1.5.2. Thực trạng nhiễm độc hoá chất bảo vệ thực vật ở Việt Nam	30
Chương 2: ĐỐI TƯỢNG, NỘI DUNG VÀ PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU	33

2.1. Đối tượng, phạm vi nghiên cứu	33
2.1.1. Đối tượng nghiên cứu.....	33
2.1.2. Phạm vi nghiên cứu.....	33
2.2. Địa điểm và thời gian nghiên cứu	33
2.3. Nội dung nghiên cứu.....	33
2.4. Phương pháp nghiên cứu.....	34
2.4.1. Phương pháp thu thập số liệu thứ cấp	34
2.4.2. Phương pháp thu thập số liệu sơ cấp.....	34
2.4.3. Phương pháp xử lí và phân tích số liệu.....	34
Chương 3: KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU VÀ THẢO LUẬN	35
3.1. Đặc điểm về điều kiện tự nhiên, kinh tế xã hội của xã Huống Thượng huyện Đông Hy	35
3.1.1. Điều kiện tự nhiên, tài nguyên thiên nhiên	35
3.1.2. Điều kiện kinh tế - xã hội.....	37
3.1.3. Đánh giá những thuận lợi và khó khăn	40
3.2. Đánh giá tình hình sản xuất rau trên địa bàn xã Huống Thượng huyện Đông Hy....	42
3.2.1. Diện tích, năng suất, sản lượng trồng rau qua các năm	42
3.2.2. Diện tích, năng suất, sản lượng rau theo đơn vị hành chính	42
3.3. Tình hình sử dụng hóa chất BVTV đối với rau trên địa bàn xã Huống Thượng	43
3.3.1. Chủng loại, số lượng thuốc BVTV được người dân sử dụng nhiều trong sản xuất rau.....	43
3.3.2. Thực trạng kinh doanh và quản lý thuốc BVTV trên địa bàn.....	46
3.3.3. Thực trạng sử dụng thuốc BVTV của người dân.....	49
3.4. Ảnh hưởng của hóa chất BVTV đến môi trường và sức khỏe người dân khu vực sản xuất rau địa phương	59
3.4.1. Ảnh hưởng của hóa chất BVTV đến môi trường đất, nước, không khí.....	59
3.4.2. Ảnh hưởng của hóa chất BVTV đến sức khỏe người dân	62
3.5. Đề xuất một số giải pháp nhằm nâng cao công tác quản lý và sử dụng hóa chất BVTV	63

3.5.1. Giải pháp quản lý	64
3.5.2. Giải pháp về sử dụng an toàn và hiệu quả hóa chất nông nghiệp	66
3.5.3. Giải pháp về xây dựng mạng lưới các điểm thu gom, bể chứa bao bì hóa chất BVTV	68
3.5.4. Giải pháp xử lý	69
KẾT LUẬN VÀ ĐỀ NGHỊ	70
1. Kết luận	70
2. Kiến nghị	71
TÀI LIỆU THAM KHẢO	72
Phụ lục	76

DANH MỤC CÁC TỪ VIẾT TẮT

CHỮ VIẾT TẮT	Ý NGHĨA
BNN&PTNT	Bộ nông nghiệp và phát triển nông thôn
BVMT	Bảo vệ môi trường
BVTV	Bảo vệ thực vật
HCBVTV	Hóa chất bảo vệ thực vật
HST	Hệ sinh thái
KHKT	Khoa học kỹ thuật
KHCN&MT	Khoa học công nghệ và môi trường
THCS	Trung học cơ sở
GDP	Tổng sản phẩm
UBND	Ủy ban nhân dân
VSV	Vi sinh vật
WHO	Tổ chức y tế thế giới

DANH MỤC CÁC BẢNG

Bảng 1.1. Bảng phân loại độ độc của thuốc trừ dịch hại (theo quy định của WHO).....	9
Bảng 1.2. Phân loại nhóm độc của thuốc trừ dịch hại	10
Bảng 1.3. Bảng phân loại độ độc hóa chất BVTV ở Việt Nam và các hiện tượng về độ độc cần ghi trên nhãn	10
Bảng 1.4. Phân loại hóa chất theo đường xâm nhập	12
Bảng 1.5. Triệu chứng biểu hiện sau khi phun thuốc	15
Bảng 3.1. Cơ cấu diện tích đất xã Huống Thượng năm 2015.....	36
Bảng 3.2. Biểu tổng hợp tình hình sản xuất các cây trồng chủ yếu của Xã Huống Thượng huyện Đông Hỷ (từ 30/9/2014 - 30/9/2015)	38
Bảng 3.3. Biểu tổng hợp tình hình chăn nuôi xã Huống Thượng huyện Đông Hỷ (từ 30/9/2014 - 30/9/2015).....	38
Bảng 3.4. Diện tích và năng suất và sản lượng rau qua các năm trên địa bàn xã Huống Thượng, huyện Đông Hỷ	42
Bảng 3.5. Diện tích và năng suất và sản lượng rau của các xóm trên địa bàn xã Huống Thượng năm 2015.....	43
Bảng 3.6. Số lượng các loại thuốc sử dụng nhiều tại xã Huống Thượng	44
Bảng 3.7. Phân cấp các loại thuốc BVTV (theo độ độc) trên địa bàn xã Huống Thượng.....	44
Bảng 3.8. Diện tích cây trồng, lượng thuốc phun 1 hộ và lượng phun trên 1 ha ở xã Huống Thượng.....	45
Bảng 3.9. Danh sách các loại hóa chất BVTV được bán tại cửa hàng bán TBVT trên địa bàn huyện Đông Hỷ.....	46
Bảng 3.10. Tình hình sử dụng HCBVTV của người dân.....	49
Bảng 3.11. Cách thức sử dụng thuốc BVTV của người dân xã Huống Thượng	49
Bảng 3.12. Tỷ lệ thuốc BVTV trên một số loại rau chủ yếu trên địa bàn xã Huống Thượng vụ đông xuân năm 2015	51
Bảng 3.13. Kiến thức chọn thời tiết và hướng gió khi phun HCBVTV	52
Bảng 3.14. Hiểu biết về điều kiện đảm bảo sức khỏe khi phun.....	53
Bảng 3.15. Sử dụng bảo hộ lao động của người dân	54

Bảng 3.16. Cách xử lý bao bì HCBVTV sau khi sử dụng	55
Bảng 3.17. Mức độ tham gia các buổi tập huấn sử dụng HCBVTV, BVMT	57
Bảng 3.18. Nhận thức của người dân đối với việc sử dụng HCBVTV	59
Bảng 3.19. Ảnh hưởng của thuốc BVTV đến môi trường khu vực nghiên cứu	60
Bảng 3.20. Biểu hiện của người dân khi tiếp xúc với hóa chất BVTV	62